

Far blev syg.

En aften kom min far ind af døren, fuld og stortudende.

Vi gloede forbløffede og stumme på ham, derefter på hinanden. Hvad pokker var der galt?

Han havde afbrudt en druktur og havde slet ikke drukket færdig, det var vi alle klar på, så det måtte være noget slemt. Far gik ind i stuen og satte sig ved spisebordet. Det må have været enten lørdag, eller søndag, fordi min mor var hjemme. Hun arbejdede normalt om aftenen.

Far støttede albuerne på bordepladen. Han græd hulkende, mens han gemte ansigtet i sine hænder. Jeg var blevet meget forskrækket. Havde aldrig set min far græde før. I det hele taget, aldrig set ham give udtryk for andre følelser, end sin vrede. Det berørte mig dybt.

Min mor spurgte far – hun sad i sofaen, med sin kaffe - hvorfor han græd. Far løftede hovedet og så på hende, med røde forgrædte øjne. Tårerne trillede ned af hans kinder og spyttet løb, ned af hagen på ham og dryppede på bordet. ”Jeg har kræft” svarede han. Han var virkelig dybt ulykkelig og bange.

Der blev stille og iskoldt i stuen. Alle tav forstenede og stirrede på ham. Jeg blev skrækslagen. Kræft? Det var det samme, som en dødsdom, i mine barne ører.

I min familie talte de voksne meget, om sygdom og døden. Det blev altid beskrevet meget farverigt og dramatisk. Sådan er det i misbrugerfamilier. Overdrivelser, ud over alle dimensioner. Så længe det fjerner fokus fra misbruget, bliver alle midler taget i brug.

Far hulkede – med åben mund og fastlåst kæbe. Spyttet hang, i flere lange tråde, fra hans hage. Han fortalte, om en kammerat, der var død af mavekræft.

Sagde - at han - min far - havde det nøjagtig, som vennen havde haft det.

Alle kammesjukkerne havde siddet sammen, på Lygten - et af fars stamværtshuse - og snakket om - deres nyligt – bortgangne ven. En efter en, havde de fortalt, hvad de vidste, om vennens sygdomsforløb. Om samtaler, de havde haft med den syge, når de havde drukket deres bajere sammen – hvad de havde set og hørt – o.s.v. Far havde åbenbart blot lyttet, og på den måde fundet ud af, at det lige netop var sådan, han selv havde det.

Han havde også ondt i maven – Han kunne heller ikke skide – Hans mave var også hård – Den rumlede og var øm, når han trykkede på den. Derpå, havde han stillet sin egen diagnose - mavekræft.

Hvad der undrede mig var, at vennen som far betegnede den afdøde, altid før havde været, et dumt svin og et selvglad røvhul. Jeg skammede mig over, at tænke sådan, lige på det tidspunkt. Og blev temmelig forvirret samtidig.

Far var tydeligvis ulykkelig. Jeg troede, på hans påståede sygdom og blev endnu mere bange.

Mor sagde, at han skulle gå til læge, dagen efter. Far mente, at det ikke ville gøre nogen forskel. Lægen kunne alligevel ikke hjælpe ham. Det havde de også fortalt – altså kammesjukkerne, at deres ven havde fået at vide, af sin læge - der ikke var noget at gøre, ved den slags kræft.

Efter nogen tid lykkedes det, for min mor - hun sad stadig i sofaen - at berolige far. Far drak stille og snøftende, et par kopper kaffe. Langsomt faldt der også ro, på den øvrige familie.

Især efter far havde lovet, at opsøge lægen.

Der faldt nok mest ro på min far. Faktisk så meget ro, at han luskede ud af døren, da vi andre var gået i seng. Vi lå - stille, med vores bange tanker og spekulerede over, hvad der nu ville ske. Vi lyttede til hans listende skridt, hen af gangen. Til døren, der forsigtigt blev åbnet og lukket, så ingen skulle høre det. Far gik ud - for at fortsætte sin druktur. Ud – til hans virkelige familie. De mænd, han drak sammen med.

Jeg kan ikke lade være, at beskrive denne begivenhed med sarkasme og galgenhumor.

Den er så latterlig og grotesk.

Når jeg tænker på, hvor bange min far gjorde sin familie, dengang. Især hans børn. Jeg tog hans ord alvorligt og betvivlede dem ikke. Det turde jeg ikke, og jeg var også alt for bange til det. Hvor ondt jeg havde af min far og jeg græd af angst, fordi han havde kræft og helt sikkert snart ville dø.

Det er uhyrligt, at børn skal udsættes for sådan en omgang alkoholisk ævl og selvmedlidenhed. Sådan noget – nu vi er i det latrinære sprog – pis, rent ud sagt. Tænk vi blev tvunget til, som børn, at forholde os til, voksne menneskers meningsløse alkoholiske tankespind. Hvor egoistisk! Hvor dybt åndssvagt! Hvor ondskabsfuldt!

Den slags begivenheder, var ikke usædvanlige hos os. Disse dramaer og spil var med til at flytte fokus, fra det virkelige problem – alkoholmisbruget.

Far søgte undskyldninger for sit misbrug. At vores liv og forholdene var, som de var. Hans vold og ansvarsløshed. Hans tiltagende alkohol og pengeforbrug. Han ønskede at fremstå som uskyldig og hjælpeløs, tænker jeg. Han mente vel, at han handlede som han gjorde, fordi han var tvunget til det.

Når jeg fortæller denne historie i dag, kommer jeg til at skraldergrine. Jeg har simpelthen ikke ord til, at beskrive alle disse ambivalente følelser jeg gennemlever. Derfor griner jeg.

Vi børn, måtte beskæftige os, med dette fuldkommen latterlige og groteske scenarium. Der gjorde os handlingslammede og angste. Sådanne dramatiske hændelser tvang os til, at bevare fokus på vores forældre. At overse, ja - glemme os selv. Vi havde ikke en chance for, at gennemskue disse bizarre voksenlege.

Vores forældre kom først. Deres behov var de vigtigste. Vi blev hjernevaskede - indoktrinerede og manipulerede med. Vi blev triste - vrede og alvorlige børn, der måtte stjæle sig til frihed. Hver dag var en kamp.

Det tog vores tid og al vores psykiske energi. Tiden og energien, vi ellers skulle bruge til at være børn - passe vores skole og udvikle vores evner. Få en uddannelse og blive voksne - ansvarlige mennesker.

Hvor ligegyldige vi var, blev klart for mig hen af vejen. Ligegyldige – ikke kun for vores forældre. Nej – også for alle andre. Ubetydelige som mennesker.

Som personer havde vi ingen rettigheder. Aldrig tid til det, der var vigtigt for os - det vi havde brug for, eller bare gerne ville, i vores liv.

Værst af alt var følelsen af, at ingen bekymrede sig. Der var ingen håb om forandring. Jeg lukkede af. Det smerter stadig at tænke på, selv - efter flere årtier.

Mine forældre stjal min barndom og min ungdom. De brugte mig, som var jeg blevet sat i verden for deres skyld. For - at stå til rådighed for dem og det, de havde brug for. Jeg – Bodil eksisterede ikke.

Behøver jeg fortælle, at min far aldrig opsøgte lægen? Han fejlede ikke en skid. Nå – jo undskyld. Selvmedlidenhed. Det er en værste af alle alkoholikers symptomer.